

REPERTORIUM OP DE LENEN VAN DE HOFSTEDE ARKEL IN HOLLAND, 1348-1631

door
J.C. Kort

*Eerder gepubliceerd in 'Ons Voorgeslacht', jrg. 40 (1985), een uitgave van de
Zuidhollandse Vereniging voor Genealogie*

Inleiding

Met de lenen van Holland sluit de bewerking van het leenhof van Arkel.¹ Hoewel zeer omvangrijk, moesten de lenen bij gebrek aan eigen registers van Arkel met moeite bijeen gebracht worden. Het is daarom goed denkbaar, dat die registers het hier bewerkte repertorium nog aanzienlijk zouden kunnen aanvullen

Noot:

1. **(Arkel 1)** C. Hoek, *Repertorium op de hofstad te Arckel, gelegen in Delfland, Schieland, Voorne en IJsselmonde (1373-1648)*, in: 'Ons Voorgeslacht', jrg. 31, 1976, pp. 265-289.
(Arkel 2) J.C. Kort, *Repertorium op de lenen van de hofstede Arkel en Haastrecht, gelegen benoorden de Lek, 1253-1649*, in: 'Ons Voorgeslacht', jrg. 38, 1983, pp. 161-192 en pp. 219-222.
(Arkel 3) J.C. Kort, *Repertorium op de lenen van de hofstede Arkel in het land van Arkel, 1263-1650*, in: 'Ons Voorgeslacht', jrg. 39, 1984, pp. 196-223, pp. 275-300.
(Arkel 4) J.C. Kort, *Repertorium op de lenen van de hofstede Arkel in het land van Heusden en Altena, 1352-1648*, in: 'Ons Voorgeslacht', jrg. 39, 1984, pp. 97-107.
(Arkel 5) J.C. Kort, *Repertorium op de lenen van de hofstede Arkel in het land van der Leede, 1307-1646*, in: 'Ons Voorgeslacht', jrg. 39, 1984, pp. 374-383.
(Arkel 6) J.C. Kort, *Repertorium op de lenen van de hofstede Arkel in de Vijfheerenlanden, 1376-1648*, in: 'Ons Voorgeslacht', jrg. 39, 1984, pp. 601-605.
(Arkel 7) J.C. Kort, *Repertorium op de lenen van de hofstede Arkel in het graafschap Gelre, 1283-1647*, in: 'Ons Voorgeslacht', jrg. 40, 1985, pp. 49-58.
(Arkel 8) J.C. Kort, *Repertorium op de lenen van de hofstede Arkel in de Alblasserwaard, 1317-1650*, in: 'Ons Voorgeslacht', jrg. 40, 1985, pp. 61-100.

ALPHEN

1. **Een heemwerf met huizing daarop in het ambacht Alphen met 2 morgen in het weer waar het in staat, van de westzijde in.**

...-14.: Willem van Leeuwen Jansz., LRK 56 fol. 12.

SLIEDRECHT

2. **2½ morgen land in Houweningen, west: Wouter van Nethen; 4 morgen aldaar naast de steeg met steeg en weggeld; 9 morgen aldaar met de timmering daarop, oost: Jan Reinersz.**

9-8-1348: Dirk van Houweningen, ridder, erkent beleend te zijn door Arkel, Nassaus Domein, II, inv. 825.

19-4-1420: Nikolaas, dochter van heer Dirk van Houweningen, zoals van Arkel, LRK 62 fol. 193v.

28-10-1420: Dirk van Heukelum bij dode van Nikolaas van Houweningen, zijn moeder, LRK 62 fol. 194v.

3. Een hoeve van 18 gaarden in Houweningen.

11-3-1421: Dirk die Voogd bij overdracht door Boudijn die Voogd, zijn vader, met lijftocht van Machteld van Cothen, dochter van Gozewijn Woest, zijn vrouw, LRK 62 fol. 193.

4. 7½ hont land in Houweningen gemeen in 10 morgen, boven en beneden: Willem Kant; 4 morgen aldaar, enerzijds: Nikolaas Simonsz., anderzijds: Nikolaas die Wielmaker.

1-10-1404: Engbert Hendriksz., beleend door Jan, heer van Arkel, LRK 62 fol. 195.

SPRANG

5. Een halve hoeve land met moer in Sprang, van de oostzijde ingemeten, naast de hoeve van Pieter Scaert, belast met dijksloot en wetering en 6 s. voor de leenheer, die houdt van Holland.

5-8-1399: Gerard van Gent Arnoutsz., Rekenkamer, nr. 2 rood fol. 127.

6. Een derde van 10½ morgen land, genaamd Jans Lewen, en 6 gaarden en 1 morgen moer op de Sprang, west: Daniel Nikolaasz.

3-1-1499: Dirk die Mol bij dode van Pieter die Mol, zijn oom, zoals van Arkel, LRK 116 c. Arkel fol. 3.

WASPIK

7. 7½ gaarden land in Groot Waspik in een weer, genaamd Gillis Schoenmakers weer, oost: Elisabeth, gehuwd met Dirk Zegersz., west in hetzelfde weer: Matthijs Jansz.

24-4-1460: Herbaren van Dalem zoals zijn vader, die hield van Arkel, bij verzuim omdat het 38 jaar onder water had gestaan, LRK 117b fol. 15v.

WATERINGEN

8. 6 morgen land in Wateringen.

6-1-1402: Filips van Dorp, die hield van de heer van Arkel, draagt over aan de leenheer in ruil voor de visserij van Maasland, LRK 52 fol. 438v.

ZWIJNDRECHT

9. 4½ morgen land in Zwijndrecht in Schildmanskinderenambacht aan de Lange weg, (1557: oost: Evert Arnoutsz., west: een steeg, genaamd Hendrik Idensteeg, zuid: de Lage weg, noord: erven Adriaan Blok); 71/2 hont aldaar op Walnesse.

10-3-1421: Gijsbert van Loon zoals van Arkel, LRK 62 fol. 192v-193.

De volgende beleningen zijn gelijk aan 'Ons Voorgeslacht', jrg. 39, 1984, p. 299 nr. 71 tot het gesplitst wordt in 9A en 9B.

9A. Het eerste perceel.

30-8-1532: Willem Jacobsz. bij overdracht door Jan de Grijsse de jonge voor Josina van Praat, gehuwd met Lodewijk van Vlaanderen, heer van Praat, Woestijne enz., raad en tweede kamerling, ridder, LRK 125 c. Zd.-Holland fol. 28-29.

1-8-1543: Cornelis Willemsz. bij dode van Willem Jacobsz., zijn vader, LRK 126 c. Zd.-Holland fol. 52.

10-12-1557: Arnout Heinemansz. te Ridderkerk bij overdracht door Cornelis Willemsz., LRK 128 c. Zd.-Holland fol. 68.

28-4-1610: Dirk Arnoutsz. bij dode van Arnout Heinemansz., zijn vader, LRK 196 fol. 133v.

26-9-1631: Cornelis Arnoutsz. bij dode van Dirk Arnoutsz., zijn broer, LRK 146 c. Zd.-Holland fol. 3.

9B. Het tweede perceel.

De beleningen zijn gelijk aan 'Ons Voorgeslacht', jrg. 34, 1979, pp. 54-55 nr. 43.

ONBEKEND

10. Haar land en tienden.

10-4-1353: De belening van Geile, weduwe Hugo Simon Doedenz., wordt door leenmannen van Arkel betuigd, Nassaus Domein, II, inv. 315.

11. Zijn leen.

5-10-1398: Na wandaad van Paulus van Haastrecht, ridder, zijn 9 morgen in Zuid-Holland en in het land van Stein door de graaf verkocht aan Dirk van Zwieten Filipsz., 1403 als getuige van Arkel vermeld, behalve zijn leen van Jan, heer van Arkel, en de pacht van de heren ten Dom, LRK 52 fol. 298 nr. 1261, LRK 314 fol. 54v.

12. Een derde van 15 morgen land in Kielrt, enerzijds: erven Arnout Heinenz., anderzijds: Vauderik Jansz.

28-8-1422: Willem Florisz., LRK 62 fol. 198v.

13. Zijn goed.

...-14...: Jan van Vliet zoals van Arkel; er is verzuimd dit te boeken, LRK 56 fol. 100v.

14. De helft van 3½ morgen land in een ongenoemde plaats, waarvan de leenheer de andere helft heeft, west: de leenman, oost: Jan Jansz.

18-11-1441: Gerard Jansz. bij verzuim zoals van Arkel, LRK 115 c. Zd.-Holland fol. 3.

15. 13 morgen land.

11-10-1459: Jan die Rode voor Christina, dochter van Hendrik Nikolaasz., oud 3 jaar, niet te verzuimen zoals van Arkel, LRK 117b fol. 5.

16. Haar tienden in het land van Arkel.

8-10-1538: Belast voor Hugo Moreau alias Jan de Bourgogne, fourier van de leenheer, met 42 pond 10 s. groten ineens door Cornelis Matthijsz., gehuwd met Maria, dochter van wijlen Eng-

bert Dirksz., wegens de koop van een woning in Wilrijk aan de Biest en 4½ bunder, genaamd Yperman, LRK 126 c. Arkel fol. 11.

17. Haar leen.

24-6-1397: De jonkvrouw van Cuyk verlengt per brief haar leen van Jan, jonkheer van Arkel, J.A. Coldewey, De heren van Cuyk, Tilburg 1982, p. 201 noot 81.